

Nr 61.

Af herr **Häglund**, om *åvägbringande af utredning m. m. i fråga om statsunderstöd åt den svenska valsverksindustrien.*

Arbete åt svenska armar har numera blifvit ett lösenord i de vidsträcktaste kretsar bland Sveriges folk. En industri, som i detta afseende väl håller måttet, är vår järnindustri. Råvaran, malmen och träkolen, gifva sysselsättning åt ett mycket stort antal grufarbetare, kolare och körkarlar. Och vid masugnar, järnverk och valsverk finna äfvenledes många tusen arbetare sin bärgning. Det måste därför anses vara en angelägenhet af viss nationell betydighet att inom denna uråldriga svenska näring kunna bereda plats för ännu flera såväl arbetande som arbetsledare.

Statsmakterna hafva också ådagalagt sin öppna blick för detta förhållande genom att föreskrifva, att samtliga vid hemlandets skeppsvarf för svenska flottan byggda fartyg skola byggas af svenska materialier, så långt detta låter sig göra. Då Sveriges nuvarande flotta torde äga ett displacement af omkring 80,000 ton, skulle, under antagande att i genomsnitt halfva displacementet motsvarar vikten af valsadt stålmaterial, detta innebära, att de svenska valsverken genom Riksdagens välbetänkta ingripande fått tillfälle att till dessa skeppsbyggnader leverera icke mindre än 40,000 ton valsadt material. Då prisskillnaden mellan svenskt och utländskt sådant material utgör i genomsnitt minst 50 kronor pr ton, så innebär detta alltså, att Riksdagen hittills beredt ett annorledes icke realiserbart skydd åt den svenska järnindustrien, uppgående till minst 2 millioner kronor.

Men utom till örlogsfartyg har Riksdagen upprepade gånger bestämt, att svenskt dyrare material (till broar, ångpannor m. m. samt för icke länge sedan till den vid Lindholmen nybyggda stora tåg färjan »Konung Gustaf V») *skall* användas, oberoende af dess för närvarande och sedan längre tid tillbaka omkring 50 procent dyrare pris än det utländska jämförbara materialet.

Då förslag redan för länge sedan väckts därom, att genom Riksdagens mellankomst den svenska skeppsbyggeriindustrien skulle upphjälpas, och det alltså till dömes framdeles kommer att yppa sig afsevärdt ökad användning inom landet för valsadt järn och stål, är det ett naturligt önskemål, att för denna industri svenskt material måtte komma till relativt större användning, än som hittills varit fallet vid byggande af fartyg för handelsflottan.

Då prisskillnaden för närvarande sedan länge varit i allmänhet mellan 5 och 6 kronor pr 100 kilogram och tullen för plåt af mer än 3 millimeters tjocklek utgör 3 kronor och femtio öre samt för spant och andra profiler 2 kronor och femtio öre, d. v. s. i medeltal 3 kronor, så skulle alltså ett statsbidrag för att blifva fullt effektivt behöfva sättas till nära nog dubbla tullsatsen, men torde man dock böra inskränka sig till en och half gånger tullbeloppet, enär med ökad afsättning prisskillnaden skall kunna i sinom tid härtill nedbringas.

I hufvudsak torde det således vara önskvärdt, att för svenskt till skeppsbyggnadsändamål vid svenska varf användt valsadt järn- och stålmaterial, utbetalas af statsmedel till sådant svenskt valsverk, som vid leveransanbuds ingifvande till varfvet befinnes hafva inkommit med lägre anbudssumma, fritt å banvagn eller ombord å ort, där varfvet är beläget, än lägsta utländska anbud, ett belopp, motsvarande full tullrestitution å lika mycket vägande utländskt material med tillägg af hälften af detta restitutionsbelopp.

Huru garantier böra åstadkommas och formuleras för att de utländska anbudena skola vara verkligt vägledande o. s. v. torde bäst kunna afgöras af Kungl. Maj:t.

På grund af hvad således anförts får jag vördsamt yrka,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag, om möjligt redan till nästa riksdag, om understöd åt den svenska valsverksindustrien i ungefärlig öfverensstämmelse med ofvanstående uttalande.

Stockholm den 27 januari 1911.

E. Hägglund.